

ABSTRACTS

Margit Balogh

■ *Loyalty or Confrontation? The Hungarian Catholic Church and the Allied Policy of the Kádár Regime*

Keywords: *Kádár regime, church policy, persecution, Catholic Church, socialism, religion, crisis*

The main point of Kádár's pragmatic church policy was that as long as churches exist, they must be put to use. After 1958 the former persecution of the churches, with an undisguised intention of liquidation, was replaced by a National Front policy that favoured "national unity". However, the decades of the Kádár regime were paradoxically characterized by both a certain freedom for the churches and a fight against them. In 1964 a so called partial agreement was made by the Hungarian government and the Apostolic Holy See, which succeeded in maintaining the existence of the Catholic hierarchy. In return for the concessions the Catholic Church undertook to promote the acceptance of the fact that you can get along in Socialist society as a religious person. In the course of time the churches not only tolerated the economic and (from the 1970's onward) political goals of the regime, but expressly promoted them. In the 1980's Hungarian Catholicism faced with symptoms of a serious internal crisis.

György Gyarmati

■ *Nostalgia and the Kádár Era*

Keywords: *János Kádár, Kádár era, "welfare society", "soft dictatorship"*

According to an international survey, in 2009, twenty years after the *Annus Mirabilis*, 72% of Hungarians considered themselves losers of the regime change, while in other post-communist countries, those who associate themselves with the losing side are considerably fewer in number, a fact which press commentaries interpret as a strikingly strong nostalgia for the last three decades of Hungarian communism, called the Kádár era. This paper situates the Kádár era in the larger historical context of the "short 20th century" from a long duration perspective, challenging the relevance of the term 'nostalgia'. It begins by stating that in the period of 1918–1990, there were a total of nine system changes in Hungary and, chronologically, the majority of these (7) took place in the first half of the century, when the World Wars, the rotation of red-white-brown-red terror and the global economic crisis of 1929–1933 had torn historical

time into chunks of roughly 5-year periods. This also means that the algorithm of all too frequently occurring disasters and consequent trauma never left enough time for *social recovery*. In comparison to these precedents, the second half of the 20th century was almost completely occupied by the Kádár era, during which the system was reduced to a "soft dictatorship" and the traumatic trials and tribulations had ceased. The subsistence of Hungarian society can be well traced on a multiple timeline chart – in the first half of the century, it is hectic and fragmented (jumping up and down), then shows a slow but steady climb in the second half of the century, even though the Kádár era did not actually bring prosperity to Hungary, nor a "welfare society" by any means. It is only by contrast to previous periods and the frequent rhapsodic meltdowns of "we have to start all over again" that the Kádár era had managed to establish stable and predictable employment security and a subsequent accumulation of wealth, providing an opportunity for widespread social recovery. However, for the majority as well as the newer generation which grew up, this had become history along with the communist system in the two decades following the regime change. There could hardly be any nostalgia towards the half-century long occupation of Hungary or the status of the communist underling; however, the social majority usually evaluates any currently reigning system by their own existential security and welfare. After the system change, the social majority – just like in other regions of Europe – now dreams of reaching the status of "bourgeois", although at the moment, mostly due to historical reasons, they would be content to at least secure the everyday welfare of the "petit bourgeois".

Sándor Horváth

■ *Everyday Sztálinváros: the Story of Ilona*

Keywords: *everyday socialism, socialist city, de-Stalinization, poverty, child welfare*

This essay seeks to explore through the story of a woman how everyday life changed after 1956 in Sztálinváros, the first socialist city in Hungary. The woman (Ilona) came to Sztálinváros in 1950 and she was living in the Technikum residential district in the second half of the decade. In Sztálinváros the "temporary" barracks and the buildings of the Technikum district were considered slums, and this contributed to the widespread conviction among the people of Sztálinváros that in these parts of the city they were likely to encounter "deviants"

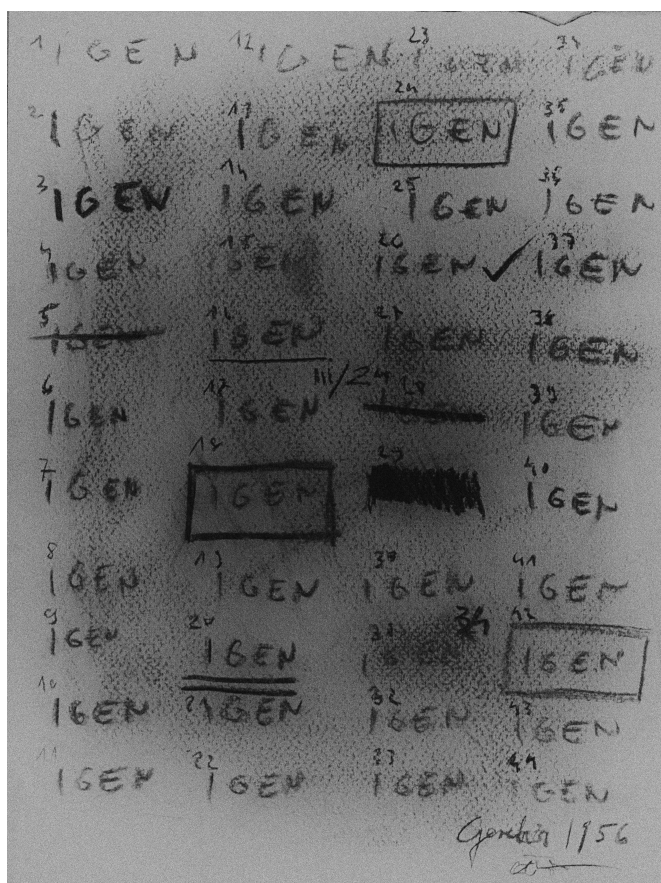
and “profligates.” Sidewalks were left unfinished and plaster was missing from the buildings for years. Generally former residents of workers’ hostels, which were located on the far edges of the downtown area and were being closed down at the time, were given apartments in the Technikum, and they found themselves living in worse conditions than in their former dwellings. The story of Ilona, who was accused of prostitution and “crime against children” represents the everyday life of the residents of this so-called “prole” district.

József Ö. Kovács

■ **The Liquidation of Traditional Peasant Society in Hungary**

Keywords: Hungary, peasant society, Sovietisation, political dictatorship, collectivisation, violence

One of the most comprehensive social operations in the process of Sovietisation was the liquidation of traditional peasant society. The individual peasant farms, the organisations and church communities of rural society represented a political counterbase in the path of the communist programme. The land and the people could only be collectivised through the use of terror. The “collective farms” created in the first wave of collectivisation were a failure for the programme of Sovietisation. Contrary to the results of many other historical researches, in his extensive research in all county archives the author found that the sweeping campaign for full collectivisation carried out between 1958 and 1961 used mass violence. The effects of the traumatisation that occurred in those days, the emptying of rural social spaces are still being felt today.

Publishing Hungary

A 2012-ben indult program célja, hogy három éven át támogassa és segítse a magyar szerzők és könyvek, a magyarországi könyvkultúra megjelenését, bemutatását, reklámozását a külföldi könyvvásárokon, könyvfesztiválokon. A magyar könyvkultúra nagyon sokszínű, és rendkívül sok fontos értékkel bír. A program elsődleges feladata, hogy ennek a sok és sokféle értéknek külföldi bemutatásával hiteles és előnyös képet alakítson ki kultúránkról, valamint elősegítse a magyarországi és külföldi kiadók közötti szakmai kapcsolatokat megerősödését.

A program megvalósítása a Balassi Intézet feladata, amely a külföldi magyar intézetek munkáját összefogja és irányítja. A Balassi Intézet külföldi magyar intézetei révén nemcsak a nagy könyvfesztiválokkal, vásárokkal (Frankfurt, London, Párizs, Bologna) tartja a kapcsolatot, de képes folyamatos és hatékony együttműködés megalapozására a hazai és külföldi könyves szakma résztvevői között. 2012-ben 12 könyvvásáron vett részt Magyarország.

2013 SZAKMAI PROGRAMJA:

1. *Jeruzsálem* – 2013. február 10–15.
2. *Lipce* – 2013. március 14–17.
3. *Párizs* – 2013. március 22–25.
4. *Bologna* – 2013. március 25–28.
5. *Prága* – 2013. május 16–19.
6. *Varsó* – 2013. május 16–19.
7. *Moszkva* – **DÍSZVENDÉGSÉG!** – 2013. szeptember
8. *Frankfurt* – 2013. október 9–13.
9. *Bécs* – Donau Lounge – 2013. november 21–24.
10. *Marosvásárhely* – 2013. november
11. *Pozsony* – 2013. november

www.balassi-intezet.hu
www.publishinghungary.hu

Nemzeti
Kulturális
Alap

SZÁMUNK SZERZŐI

A lapzásmot szerkesztette:
Kovács Kiss Gyöngy

- Bacovia, George (1881–1957) – költő
Baló Levente (1973) – író, Sachsenheim
Balogh Margit (1961) – történész, a történettudomány kandidátusa, MTA BTK Történettudományi Intézet, Budapest
Blaga, Lucian (1895–1961) – költő
Crăsnaru, Daniela (1950) – író, költő, műfordító, Bukarest
Földes György (1952) – történész, az MTA doktora, főigazgató, Politikai-történeti Intézet, Budapest
Gali Máté (1988) – doktorandusz, Eszterházy Károly Főiskola, Eger
Gyarmati György (1951) – történész, az MTA doktora, főigazgató, ÁBTI, Budapest
Horváth Sándor (1974) – történész, PhD, MTA BTK Történettudományi Intézet, Budapest
Kocsis Tünde (1983) – rendező, pedagógus, Kolozsvár
Ó. Kovács József (1960) – történész, az MTA doktora, egyetemi tanár, KRE, Budapest
Kovács Kiss Gyöngy (1960) – történész, PhD, főszerkesztő, Korunk, Kolozsvár
Kőbányai János (1951) – író, főszerkesztő, Múlt és Jövő, Budapest–Jeruzsálem
Lakatos Artúr (1980) – történész, PhD, Kolozsvár
László Szabolcs (1987) – mesterképzés hallgató, CEU, Budapest
Nagy Attila (1954) – költő, Marosvásárhely
Rainer M. János (1957) – történész, az MTA doktora, egyetemi tanár, Eszterházy Károly Főiskola, Eger, osztályvezető, OSZK 1956-os Intézet, Budapest
Rigán Lóránd (1980) – filozófia-történész, PhD, szerkesztő, Korunk, Kolozsvár
Šin, Oliver (1985) – képzőművész, Budapest
Stănescu, Nichita (1933–1983) – költő
Tamás Gáspár Miklós (1948) – filozófus, Budapest
Valuch Tibor (1963) – történész, az MTA doktora, MTA TK Politikatudományi Intézet, Budapest, egyetemi tanár, Debreceni Egyetem
Zelei Miklós (1948) – író, szociográfus, Budapest

Támogatók

2016

„Kerj mindent rám!” mondta – a városi legenda szerint – az éppen megbuktatott Nyikita Sz. Hruscsov utódjának, Leonyd Ny. Brezsnyevnek a múlt század hatvanas éveinek derekához közeledve. De ettől Brezsnyevnek még nem sikerült „jobb szocializmust” csinálnia. Magyarországi helytartók mindegyikét túlélve viszont úgy tűnik, hogy apám más konzekvenciára jutott: Rákosihoz képest Kádár az alattvalók sokaságának is élhető szocializmust eskábált össze. A „létező szocializmus” korabeli táborában talán a leginkább élhető, amit még a „rendszerterestvé” környező országok halandói, kisegysztenenciái is hasonlóképpen láttak, mert másképp aligha tették volna szóvá. Mintha túl sokan lennének azok az apámmal egy húron pendülők, akik – őt is túlélve – úgy értékelik fel a magántörténeti emlékezetben a Kádár-korszakot, ahogyan azt a kortársak tették a szocialista láger többi barakkjából nézve. Manapság viszont arafelé nagyságrenddel kevesebben „noszalgíznak” saját pártállami közelmúltjuk tránt. A rendezerváltás után a társadalom többsége Európa ezen régiójában is „polgári” státusra vágyik, de egyelőre – történeti okokra visszavezethetően – legalább „kispolgári” köznapi létviszonyokat szeretne a magáénak tudni.

(Gyarmati György)

ISSN 1222 8338

5 LEJ
500 FT

REGIMUL KÁDÁR
THE KÁDÁR REGIME